

Sporočilo za javnost

Zaključno srečanje projekta GREENMOVE v znamenju vključevanja, inovativnosti in evropske solidarnosti

MURSKA SOBOTA, 13. maj 2026 – Konzorcij GreenMove je uspešno zaključil svoje 6. in zadnje mednarodno srečanje v Valongu na Portugalskem, ki je potekalo od 3. do 6. maja 2026, na katerem se je zbralo 17 partnerjev iz 16 držav, da bi spodbudili trajnostno, vključujočo in enakopravno mobilnost po vsej Evropi. Srečanje je bilo vrhunec dveletne poti, ki je mrežo preoblikovala v trajno evropsko gibanje za podnebno demokracijo.

1. DAN: SPOZNAVANJE MIRNEGA IN ODPRTEGA EKOSISTEMA VALONGA

Udeleženci so prispeli v Valongo – mirno, dobro organizirano občino, ki leži le nekaj minut od živahnega Porta, vendar brez hrupa in mestnega stresa. Prvi dan je bil namenjen spoznavanju lokalnega ekosistema preko kulturnega ogleda znamenitosti regije, zelenih pokrajin in skupnih prostorov. Partnerji so iz prve roke izkusili, kako je Valongo vzpostavilo mirno, čisto in učinkovito urbano okolje, ki daje prednost kakovosti življenja, hkrati pa ostaja trdno povezano z evropskimi mrežami. Srečanju je dodalo toplo, družinsko vzdušje praznovanje materinskega dneva na Portugalskem.

2. DAN: OPOLNOMOČENJE ŽENSK, MEDGENERACIJSKE VEZI IN DRŽAVLJANSKA ZNANOST V AKCIJI

Drugi dan se je začel z močnim in pristnim govorom župana Valonga, gospoda Paula Estevesa Ferreire, ki je ponovno potrdil zavezanost občine k socialnim inovacijam, odpornosti in participativnemu upravljanju.

Ključna tema srečanja – „Okrepitev vloge žensk v gorskih regijah prek mobilnosti in enakosti spolov“ – je bila obravnavana v vrsti predstavitev posameznih partnerjev. Poseben poudarek je bil namenjen Oddelku za socialne inovacije v Valongu, ki je predstavil model, ki je vseh 17 partnerjev prepričal o njegovi prenosljivosti po vsej Evropi.

Ključni elementi najboljših praks Valonga vključujejo:

- Okrepitev ranljivih skupin, vključno z romskimi skupnostmi, prek programov mobilnosti in socialne vključenosti.
- Premostitev generacijskega razkoraka z inovativnimi digitalnimi orodji – zlasti prek pobude „YouTubeTrainers“, v okviru katere mladi starejšim, ranljivim skupinam in manjšinam poučujejo digitalne veščine.
- Edinstvena kombinacija programov, namenjenih tako mladim kot starejšim odraslim, ki spodbuja medgeneracijsko solidarnost in skupno učenje.

Ta na državljanski znanosti temelječi pristop, ki izhaja iz trajnosti in odpornosti, je pokazal, kako lahko lokalni ekosistemi ustvarijo rešitve, ki jih je mogoče razširiti na najbolj pereče izzive mobilnosti v Evropi.

3. DAN: UNIVERZALNO OBLIKOVANJE SPREJETO KOT ZAPUŠČINA GIBANJA GREENMOVE

Zadnji dan je prinesel zgodovinski izid. Občina Fano iz Italije je predstavila vizionarski predlog o univerzalnem pristopu k načrtovanju, ki zagotavlja vključenost preko fizičnih ovir.

Ključna načela, ki so bila predstavljena in sprejeta, vključujejo:

- Načrtovanje naložb, ki bodo koristile ljudem s posebnimi potrebami – družinam z otroškimi vozički, ženskam z otroki, skupinam otrok, ki potrebujejo varna igrišča na prostem.
- Priznanje, da imajo različni uporabniki različne potrebe – na primer, mama z otroškim vozičkom doživlja poti in ceste drugače kot splošna javnost. Zato je dialog z uporabniki ključnega pomena.
- Vlaganje v usposabljanje in delavnice o sooblikovanju, ki združujejo ljudi, ki se soočajo z izzivi dostopnosti, in tiste, ki oblikujejo javne in zasebne prostore. Le prek tega dialoga lahko postane odstranjevanje ovir konkreten cilj.

Fano je poudaril tudi pomen sodelovanja in sinergije med projekti, ki jih financira EU. Konzorcij se je soglasno strinjal, da bo univerzalno oblikovanje sprejel kot enega glavnih izidov projekta GreenMove – trajno zapuščino, ki bo oblikovala načrtovanje mobilnosti, usmerjeno v človeka in vključujoče, po vsej Evropi.

KULTURNO PRAZNOVANJE: ZGODOVINA, PLES IN TRADICIJA

Med posameznimi delavnicami so udeleženci uživali v kulturni izkušnji, ki je predstavila najboljše, kar ponujata Valongo in regija Porto:

- Obisk Quinta das Arcas – ene najboljših vinarij v regiji, ki mu je sledil tradicionalni ples v izvedbi Valongo Senior Dance Academy, ki je pokazal, da starost ni ovira za strast in kulturni ponos.
- Regueifa in Biscoito Bakery – pekarski muzej v Valongu, kjer so partnerji iz 16 držav sodelovali v interaktivni pekarski delavnici, v kateri so sami pekli tradicionalne piškote in se v praktičnem, veselem vzdušju povezali z lokalno dediščino.

TRAJNA ZAPUŠČINA

Z zaključkom srečanja v Valongu je konzorcij GreenMove:

- Dokončal šesto poglavje Interaktivnega vodnika za trajnostno življenje (GISLG), ki se osredotoča na enakost spolov, socialno vključenost in gorske regije.
- Uradno potrdil digitalno orodje GreenMove kot trajni, odprto dostopen vir.
- 9. maja razglasil kot Evropski dan trajnostne mobilnosti!
Ne le kot datum v koledarju – ampak kot poziv k ukrepanju za vsakega državljana, vsako občino in vsako državo. Skupaj smo partnerji razglasili, da je mobilnost temeljna pravica in da je zeleni, vključujoči promet hrbtenica združene, odporne in demokratične Evrope. 9. maj nas bo za vedno opominjal: skupaj gremo naprej.

Kot je povedala predstavnik enega od partnerjev: »Kar smo ustvarili v okviru GreenMove, ni le niz orodij – to je gibanje. Od obale Krfa do gorovja Valongo smo pokazali, da lahko državljani, občine in vrednote EU skupaj ustvarijo bolj vključujočo, trajnostno in demokratično Evropo.«

O PROJEKTU GREENMOVE

Projekt GreenMove, ki ga financira Evropska komisija v okviru pobude CERV-2024-Network of Towns, je projekt, namenjen varstvu, spodbujanju in ozaveščanju o podeželskih in otoških območjih prek trajnostne mobilnosti. Konzorcij 17 partnerjev iz 16 držav je dve leti delal na institucionalizaciji sodelovanja državljanov, vključevanju temeljnih pravic v načrtovanje prometa in ustvarjanju trajne evropske mreže za podnebno demokracijo.

Spletna stran projekta: <https://greenmove.site>